

Varer, der glider stærkt nedad, og jeg ser ogsaa, at mange af de store Virksomheder begynder at tale om at indskrænke Driften, nogle har allerede gjort det, ja nogle begynder endogsaa at tale om helt at nedlægge Virksomheden. Dette viser, at det almindelige Velstandsniveau paa ingen Maade er i Opgang, men meget snarere er i Nedgang. Naar man saa foreslaar at forlænge de nuværende Konjunkturtillæg til 31. Marts 1921, men ikke forhøje dem, synes jeg, det er ganske i sin Orden, og jeg synes, at Tjenestemændene i alt Fald ikke skal beklage sig derover efter hele den Opfattelse, man i Lønningskommissionen havde af Begrebet Konjunkturtillæg, og som jeg ogsaa mener har været hævdet siden.

Jeg vil endelig gøre opmærksom paa en Ting, og det er, at da Lønningskommissionen havde sluttet sit Arbejde, skete Vedtagelsen af Betænkningen, hvori Tjenestemændenes Repræsentanter deltog, enstemmigt; men under Sagens Gang her i Rigsdagen kom der ikke saa ganske smaa Forhøjelser til, vel Forhøjelser paa 900—1 000 Kr. for hver Tjenestemand. Dette viser, at den Enighed, der var i Lønningskommissionen, var ved at bryde, saa snart Sagen kom ud til Forhandling.

Jeg mener, at Lovforslaget, som det foreligger, er godt, saa at vi med god Samvittighed kan stemme for det. Jeg anbefaler det herved.

Dahl: Jeg maa beklage, at jeg ikke kan deltage i den Velvillie, hvormed den foregaaende Taler saa paa det foreliggende Lovforslag. Det er jo en kendt Sag, at det foreliggende Lovforslag har vakt betydelig Skuffelse og ret bitre Følelser og fremkaldt bitre Udtalelser fra Tjenestemændenes Side, som føler, at de er blevet skuffet i de Forventninger, de nærrede til Lønningsloven af 1919. Det er saaledes, at Lønningerne ikke blot for Statens Tjenestemænd, men i det hele taget i sin Tid efter Krigens Udbrud steg langsommere end Dyrtiden. Da saa Tjenestemændene begyndte at faa Dyrtidstillæg ved midlertidige Love, dækkede disse Dyrtidstillæg langt fra den Stigning, som havde fundet Sted i Priserne paa deres Livsfornødenheder; og da vi naaede til at faa Lønningsloven af 1919 gennemført, betragtede Tjenestemændene det med en vis Ret, som om de i de foregaaende Aar havde lidt et Skaar i deres Indtægter. Men de mente, at nu skulde den Tid være forbi, Dyrtidstillægget sikrede dem, at der til en vis Grad, men ogsaa kun til en vis Grad, ydedes dem Erstatning for eventuelle

nye Prisstigninger, og hvad Dyrtidstillægget ikke ydede dem, mente de saa og med Rette — jeg kan ikke se andet —, at de vilde faa, naar Konjunkturtillægget skulde revideres. De nærrede — og jeg synes med Rette — den Forventning, at hvis Dyrtidstillægget ikke gav Erstatning for Prisstigningen fra Tjenestemandsløvens Ikrafttræden til 1. Januar 1921, vilde Konjunkturtillægget blive saaledes forhøjet, at de vilde faa fuld Erstatning. Nu har Dyrtiden jo været i en rivende Udvikling i hele dette Tidsrum, Dag for Dag er Priserne paa Livsfornødenheder steget, og jeg maa maaske bemærke i denne Sammenhæng, at den højtærede Regering med sine Maksimalpriser, sidst med sin Maksimalpris paa Brænde, ogsaa har bidraget hertil. Vi kommer saa til Slutningen af Aaret 1920, hvor det hidtil gældende Konjunkturtillæg skal udløbe, og saa viser det sig pludselig, vistnok ogsaa uden at den højtærede Regering havde haft nogen Anelse derom, at der kommer et Prisfald, men et Prisfald, hvis Omfang og Varighed ingen af os, ganske sikkert heller ikke den højtærede Finansminister, er klar over, og saa benytter man med stor Iver denne øjeblikkelige Situation til at modsette sig Tjenestemændenes Krav om gennem Konjunkturtillægget at faa en Erstatning for Dyrtiden, som har været i Tidsrummet fra Tjenestemandsløvens Ikrafttræden og indtil nu lige for nylig. For at man ikke skal hænge sig for stærkt i dette om Konjunkturerne — man fremhævede baade fra Ministerens og fra Venstres Ordførers Side, at Tillægget skulde fastsættes i Forhold til Velstanden, Konjunkturerne i det hele taget —, vil jeg sige, at der er jo ikke, saa vidt jeg ved, konstateret noget bestemt om den almindelige Velstand i den Tid, i hvilken Tjenestemandsløven har virket. Jeg er i alt Fald fuldkommen overbevist om, at naar vi kommer hen i Begyndelsen af næste Aar og skal til at fastlægge Skatteligningen, vil der for Landets Vedkommende, baade for de store og de middelstore Jordbrug, vise sig at være en meget betydelig Forøgelse af Velstanden. Der er altsaa heller ikke paa det Omraade fastslaaet noget bestemt. Jeg beklager, men jeg kan forstaa, at Regeringen og dens Partiers, Venstres og det konservative Folkepartis, hæsblæsende Iver for nu ikke at komme til nogen som helst, end ikke en forholdsvis beskeden, Forhøjelse af Konjunkturtillægget bringer Skuffelse for, i alt Fald vækker blandede Følelser hos Tjenestemændene. Dyrtidstillægget ligger jo forholdsvis fast, men man ved, at Kon-